

Od Redakcji

1.

Prezentowany numer „Poznańskich Studiów Polonistycznych. Serii Literackiej” powstał jako efekt współpracy polsko-niemieckiej grupy badaczek i badaczy w ramach projektu *Po Zagładzie. Narracje postkatastroficzne w literaturze polskiej*, realizowanego przy wsparciu Polsko-Niemieckiej Fundacji na rzecz Nauki. Oprócz uczestniczek i uczestników projektu do współtworzenia tegoż numeru zostali zaproszeni naukowcy z obu krajów, zajmujący się w swoich pracach problematyką medialnych przedstawień Holokaustu, narracjami katastroficznymi i postkatastroficznymi czy antysemityzmem. Zależało nam na tym, by w tomie znalazły się prace przedstawicieli różnych dyscyplin humanistycznych i różnych generacji. Celem numeru pomyślanego jako monografia było z jednej strony przedstawienie ujęć i koncepcji teoretycznych związanych z pojęciem katastrofy, natomiast z drugiej analiza szerokiego spektrum postkatastroficznych *case studies*. Uzupełnienie całości stanowią recenzje trzech nowych prac dotyczących interesującego nas problemu.

Anna Artwińska, Przemysław Czapliński,
Alina Molisak, Anja Tippner

Kolejny numer pisma, zatytułowany *Niezgoda buduje. Polskie spory o literaturę*, poświęcony będzie krytyce literackiej. „Polak nie lubi się klócić”, pisał Karol Irzykowski, głosząc tezę, która miała – w jego intencji – tłumaczyć słabość polskiego dramatu. Dzieje polemik krytycznoliterackich w Polsce (w tym także twórczość Irzykowskiego) pokazują jednak wyraźnie, że to nieprawda. Rekonstrukcje wybranych polskich sporów krytycznoliterackich, będące w intencji redaktorów pisma przede wszystkim próbami odsłonięcia światopoglądowych założeń dysput o literaturze, stanowią potwierdzenie twórczego działania agonu. Sensy tekstów literackich i implikowanych przez nie wartości niejednokrotnie bowiem objawiają właśnie w krytycznoliterackich utarczkach swoje nowe oblicza, ponieważ – jak przekonywał Jan Błoński – „krytyk stale wojuje, ale rzadko zabija”. Ponadto, będąc „lirykiem literaturoznawstwa”, wciela się on w rolę nie tylko badacza, wypowiadającego się o literaturze już napisanej (i tym samym – mówiąc słowami Kazimierza Wyki oceniającego życie ze stanowiska potrzeb sztuki i/lub odwrotnie: sztukę ze stanowiska potrzeb życia), ale przede wszystkim twórcy – projektującego literaturę, która dopiero ma powstać. Krytyka jest tym samym rzeczywiście „poezją w innym stanie skupienia” (Irzykowski).

*Sylwia Panek, Marcin Jaworski, Wiesław Ratajczak,
Grzegorz Raubo, Piotr Śniedziewski, Elżbieta Winiecka*